

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Лісового та садово-паркового господарства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету
Павло БОЙКО
«1» вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Озеленення населених місць

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень бакалавр

(бакалавр, магістр)

спеціальність 206 Садово-паркове господарство

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Садово-паркове господарство

(назва освітньої програми)

факультет рибного господарства та природокористування

(назва факультету)

2021 – 2022 навчальний рік

Робоча програма Озеленення населених місць для
(назва навчальної дисципліни)
здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою Садово-паркове господарство, спеціальністю 206 Садово-паркове господарство
(назва освітньої програми) (шифр і назва спеціальності)

Розробники: Бойко Т.О., к.б.н., доцент кафедри ЛСПГ
Омелянова В.Ю., асистент кафедри ЛСПГ
(автори, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри лісового та садово-паркового господарства

Схвалено методичною комісією факультету рибного господарства та природокористування

Схвалено на Вченій раді факультету рибного господарства та природокористування

Протокол від «01» вересня 2021 року № 1

В.о.завідувача кафедри

(підпис)

(Ольга ДЕМЕНТЬЄВА)
(ім'я та прізвище)

«01» вересня 2021 року

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6,0	Галузь знань <u>20 «Аграрні науки та продовольство»</u> (шифр і назва)	<u>Обов'язкова компонента (ОК 30)</u>	
Змістових частин – 6	Спеціальність <u>206 Садово-паркове господарство</u>	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - (назва)		4-й	-
Загальна кількість годин - 180		Семестр	
		7-8-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача – 6	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		36 год.	-
		Практичні, семінарські	
		42 год.	-
		Лабораторні	
		10 год.	-
		Самостійна робота	
92 год.	-		
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік, екзамен	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 1:1

Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Озеленення населених місць» займає провідне місце в циклі фахових дисциплін. У процесі вивчення дисципліни «Озеленення населених місць» здобувачі повинні оволодіти теоретичними положеннями і здобути практичні навички щодо створення зелених насаджень різного функціонального призначення з подальшим використанням знань у професійній діяльності. Закріплення знань та умінь з дисципліни проводиться у формі виконання лабораторних та практичних робіт.

Метою дисципліни є теоретична та практична підготовка здобувачів з питань озеленення населених місць, основним завданням якої є проектування, будівництво та експлуатація об'єктів садово-паркового господарства.

В результаті вивчення курсу «Озеленення населених місць» здобувач опанувати такі **компетентності**:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і екстремальністю умов півдня України.

Загальні компетентності

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК-12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел..

Фахові компетентності:

ФК-2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення і експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.

ФК-4. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства.

ФК-5. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК-6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК-7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК-11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.

ФК-12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

ФК-13. Здатність продемонструвати знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, теорій і правил вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства.

ФК-14. Здатність застосовувати знання екологічних і морфо-біологічних особливостей та розуміння фізіологічних процесів вирощування декоративних рослин відкритого і закритого ґрунту для розв'язання виробничих технологічних задач.

ФК-16. Здатність розв'язувати коло проблем та задач під час вирощування декоративних рослин та формування садово-паркових рослинних угруповань.

Програмні результати навчання:

ПРН-2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН-3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і

аналізувати отриману інформацію.

ПРН-4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.

ПРН-5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.

ПРН-6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН-7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.

ПРН-9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

ПРН-10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

ПРН-11. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві

ПРН-12. Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.

ПРН-13. Результативно працювати у колективі.

ПРН-14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

ПРН-15. Організувати результативні та безпечні умови праці.

Програма навчальної дисципліни

Змістова частина 1. ІСТОРІЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ

Тема 1. Історія озеленення. Сади Стародавнього світу

Озеленення як мистецтво творення культурного ландшафту. Сади Стародавнього світу. Стародавній Єгипет. Месопотамії. Висячі сади Вавилону. Ассирійські сади. Стародавня Греція. Стародавній Рим. Садово-паркове мистецтво Китаю. Японські сади. Сади Середньовіччя. Монастирські сади. Замкові сади. Придомові сади. Публічні сади. Літні резиденції. Сади ісламу. Арабські сади. Мавританські сади Іспанії. Італійські сади епохи Відродження. Сади бароко. Буленгрін та вертогаден. Шпалери. Алеї. Боскети. Зали. Театри. Лабіринти. Садова скульптура. Канали. Водні споруди. Звіринці. Садові споруди. Французький класицизм. Ренесанс – рококо – бароко – класицизм. Пейзажні парки Європи XVIII – XIX ст. Ландшафтне мистецтво другої половини XIX-першої половини XX ст. Міські сади і парки. Сади і парки дидактичного призначення. Перші виставочні парки. Перші національні парки. Основні підсумки розвитку садів і парків XIX ст. Ландшафтне мистецтво XX ст. Типізація садів і парків і система озеленення. Сецесія в садово-парковому мистецтві. Модерн. Придомові та віллові сади. Парки культури і відпочинку. Меморіальні парки. Етнографічні парки. Спортивні і олімпійські парки. Дитячі парки. Парки атракціонів. Парки-виставки. Лісопарки. Гідропарки та лугопарки. Зоологічні парки. Курортні парки. Парки світу на рубежі XX і XXI ст. і їх творці. Творці садів і парків України та розвиток паркознавства.

Тема 2. Історія озеленення. Ландшафтне мистецтво другої половини XIX – першої половини XX ст.

Міські сади і парки. Сади і парки дидактичного призначення. Перші виставочні парки. Перші національні парки. Основні підсумки розвитку садів і парків XIX ст. Ландшафтне мистецтво XX ст. Типізація садів і парків і система озеленення. Сецесія в садово-парковому мистецтві. Модерн. Придомові та віллові сади. Парки культури і відпочинку. Меморіальні парки. Етнографічні парки. Спортивні і олімпійські парки. Дитячі парки. Парки атракціонів. Парки-виставки. Лісопарки. Гідропарки та лугопарки. Зоологічні парки. Курортні парки. Парки світу на рубежі XX і XXI ст. і їх творці. Творці садів і парків України та розвиток паркознавства.

Змістова частина 2. ФУНКЦІЇ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ В УРБАНІЗОВАНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Тема 3. Функції зелених насаджень в урбанізованому середовищі

Дерево – соціально значущий елемент поселення. Урбанізація й озеленення. Функції зелених насаджень у міському середовищі. Містобудівельна й архітектурно-художня функції зелених насаджень. Рекреаційна функція зелених насаджень. Екологічна функція зелених насаджень Роль зелених насаджень у формуванні фітоклімату. Роль зелених насаджень у киснезбагаченні і регулюванні складу CO₂. Фільтрувальна здатність зелених насаджень. Газозахисні властивості зелених насаджень. Іонізація повітря зеленими насадженнями Фітонцидні властивості рослин. Шумопоглинальна властивість зелених насаджень.

Змістова частина 3. ОЗЕЛЕНЕННЯ В ЛАНДШАФТНО-ПЛАНУВАЛЬНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ

Тема 4. Ландшафтно-планувальні особливості озеленення.

Загальні поняття про планування населених місць. Проект районного планування. Генеральний план міста. Проект детального планування (ПДП). Проект забудови. Система озеленення в містах. Перспективне планування озеленення. Тематика проектування і проектні матеріали. Тематика та категорії об'єктів озеленення. Процес проектування об'єкта озеленення. Передпроектний період. Склад і зміст проекту. Проектування і формування паркового ландшафту.

Змістова частина 4. НОРМАТИВНА БАЗА ПРОЕКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ОЗЕЛЕНЕННЯ

Тема 5. Нормативна база проектування об'єктів озеленення

Нормативна база проектування об'єктів озеленення визначенні місця зелених насаджень. Норми озеленення території міської забудови. Розташування новостворених міських зелених насаджень загального користування. Кількісні показники елементів озеленення для насаджень загального користування в різних природних зонах України. Площі, зайняті різними елементами озеленення для різних природних зон України.

Тема 6. Насадження загального користування

Парки. Містобудівельна класифікація меморіальних об'єктів. Парки-виставки. Етнографічні парки. Ботанічні сади. Курортні парки. Містобудівельна класифікація ботанічних садів. Планувальна організація багатофункціонального ботанічного саду. Організація паркових доріг, алей, площадок. Типи паркових майданчиків та їх параметри. Інженерна підготовка й обладнання. Водопостачання парку Типи паркових освітлювальних установок. Паркові споруди, малі архітектурні форми. Функціональні групи архітектурних форм та їх характеристика. Міські сади і сквери. Бульвари і набережні.

Тема 7. Насадження обмеженого користування

Насадження житлових районів і мікрорайонів. Дитячі ігрові майданчики. Спортивні майданчики. Майданчики для відпочинку дорослих. Насадження обмеженого користування мікрорайонів і кварталів. Декоративні насадження. Захисні насадження. Розмежувальні насадження. Маскувальні насадження. Палісади. Озеленення території культурно-побутових, адміністративних і громадських установ. Озеленення території культурно-побутових, адміністративних і громадських установ. Озеленення загальноосвітніх шкіл. Дитячі дошкільні установи. Насадження на ділянках вищих навчальних закладів. Озеленення територій лікарень. Зелені насадження на території санаторіїв, будинків відпочинку і дитячих таборів. Насадження при житлових будинках садибної забудови. Колективні сади і городи. Озеленення територій спортивних споруд і комплексів. Озеленення промислових територій.

Тема 8. Насадження спеціального призначення

Вуличні насадження. Захисні смуги. Дендрологічні сади (арборетуми). Озеленення кладовищ.

Змістова частина 5. БУДІВНИЦТВО І ЕКСПЛУАТАЦІЯ САДОВО-ПАРКОВИХ ОБ'ЄКТІВ

Тема 9. Організація виробничих робіт.

Календарний план виконання робіт. Календарний план завозу матеріалів. Пояснювальна записка. Журнал ведення робіт на садово-парковому об'єкті. Технологія робіт і організація праці. Розрахунок об'ємів робіт в озелененні.

Тема 10. Підготовка території до посадок.

Роль і значення інженерної підготовки територій в містобудівному плануванні.
Види рельєфу і його відображення на містобудівних планах.

Тема 11. Будівництво доріжок і майданчиків.

Класифікація доріжок і майданчиків. Садові доріжки. Покриття і настили.

Змістова частина 6. РЕМОНТИ САДОВО-ПАРКОВИХ ОБ'ЄКТІВ. РЕКОНСТРУКЦІЯ, РЕСТАВРАЦІЯ ТА КОНСЕРВАЦІЯ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ

Тема 12. Капітальний і поточний ремонт садово-паркових об'єктів.
реконструкція, реставрація та консервація зелених насаджень.

Короткий огляд історичного досвіду та сучасні тенденції проведення реставрації та реконструкції ландшафтних об'єктів. Задачі та методи відновлення старовинних та сучасних ландшафтних об'єктів. Класифікація ландшафтних об'єктів. Принципи проведення робіт по відновленню садово-паркових об'єктів. Основи реконструкції садів і парків. Принципи побудови ландшафтної композиції та формування рослинності. Підбір асортименту деревних рослин для урбанізованих ландшафтів. Склад проектної документації. Консервації садово-паркових об'єктів та їх елементів. Реконструкція об'єктів садово-паркового мистецтва. Особливості проведення реставраційних робіт класичних та пейзажних парків.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових частин і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістова частина 1. ІСТОРІЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ													
Тема 1. Історія озеленення. Сади Стародавнього світу	20	4	6			10	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Ландшафтне мистецтво XIX, XX і XXI ст.	20	4	6			10	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовою частиною 1	40	8	12			20	-	-	-	-	-	-	-
Змістова частина 2. ФУНКЦІЇ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ В УРБАНІЗОВАНОМУ СЕРЕДОВИЩІ													
Тема 3. Функції зелених насаджень в урбанізованому середовищі	20	4	6			10	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовою частиною 2	20	4	6			10	-	-	-	-	-	-	-
Змістова частина 3. ОЗЕЛЕНЕННЯ В ЛАНДШАФТНО-ПЛАНУВАЛЬНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ													
Тема 4. Ландшафтно-планувальні особливості озеленення	28	6	8			14	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовою частиною 3	28	6	8			14	-	-	-	-	-	-	-
Разом за 1 семестр	90	18	26			46	-	-	-	-	-	-	-
Змістова частина 4. НОРМАТИВНА БАЗА ПРОЕКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ОЗЕЛЕНЕННЯ													
Тема 5. Нормативна база проектування об'єктів озеленення	28	2	2	10		14	-	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Насадження загального користування	12	4	2			6	-	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Насадження обмеженого користування	10	2	4			4							
Тема 8. Насадження спеціального призначення	8	2	2			4							
Разом за змістовою частиною 4	58	10	10			28	-	-	-	-	-	-	-
Змістова частина 5. БУДІВНИЦТВО І ЕКСПЛУАТАЦІЯ САДОВО-ПАРКОВИХ ОБ'ЄКТІВ													
Тема 9. Організація виробничих робіт	8	2	2	-		4	-	-	-	-	-	-	-

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1-2	Історія озеленення. Сади стародавнього світу	4
3-4	Історія озеленення. ландшафтне мистецтво другої половини ХІХ – першої половини ХХ ст.	4
5-6	Функції зелених насаджень в урбанізованому середовищі	4
7-9	Ландшафтно-планувальні особливості озеленення	6
10	Нормативна база проектування об'єктів озеленення	2
11-12	Насадження загального користування	4
13	Насадження обмеженого користування	2
14	Насадження спеціального призначення	2
15	Організація виробничих робіт	2
16	Підготовка території до посадок	2
17	Будівництво доріжок і майданчиків	2
18	Капітальний і поточний ремонт садово-паркових об'єктів, реконструкція, реставрація та консервація зелених насаджень.	2
Разом		36

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення історії озеленення на основі аналізу історичних парків за малюнками, гравюрами, фотографіями.	2
2-3	Підбір видового і формового складу декоративних рослин, що використовуються для створення різних видів насаджень	4
4	Складання ситуаційного та опорного планів паркової території на основі існуючої містобудівельної ситуації.	2
5-6	Розробка ескізного проекту	4
7	Розробка генерального плану	2
8-9	Розробка дендроплану	4
10-12	Створення розбивочного креслення	6
13	Створення посадкового креслення	2
14-15	Детальна розробка елемента декоративного насадження	4
16-18	Підготовка ґрунту. Рекультивація земель. Посадка дерев та кущів.	6
19-20	Техніка для догляду за зеленими насадженнями.	4
21	Охорона праці в зеленому господарстві.	4
Разом		42

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інвентаризація зелених насаджень. Складання документації.	2
2-3	Визначення балансової вартості зелених насаджень при інвентаризації.	4
4-5	Складання кошторисів на виконання робіт з озеленення.	4
		10

16
Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Видатні митці садово-паркового мистецтва минулого	2
2	Видатні митці садово-паркового мистецтва України	2
3	Історія озеленення	2
4	Історія озеленення. Сади стародавнього світу	2
5	Історія озеленення. ландшафтне мистецтво другої половини ХІХ – першої половини ХХ ст.	2
6	Функції зелених насаджень в урбанізованому середовищі	4
7	Ландшафтно-планувальні особливості озеленення	6
8	Нормативна база проектування об'єктів озеленення	6
9	Насадження загального користування	8
10	Насадження обмеженого користування	8
11	Насадження спеціального призначення	10
12	Організація виробничих робіт	12
13	Підготовка території до посадок	12
14	Будівництво доріжок і майданчиків	10
15	Різноманіття прийомів садово-паркового будівництва	4
16	Особливості використання природного ландшафту при плануванні і будівництві об'єктів зеленого насадження	4
17	Характеристика об'єктів зеленого будівництва типу моносадів, декоративних басейнів, видових точок і ландшафтів	2
18	Капітальний і поточний ремонт садово-паркових об'єктів. реконструкція, реставрація та консервація зелених насаджень.	6
Разом		92

Методи навчання

Під час лекцій використовуються візуалізація навчальної інформації, інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, проблемний методи викладення теоретичного матеріалу.

Самостійна робота з засвоєння теоретичного матеріалу, при виконанні завдань для поточного і модульного контролю передбачає використання пошукового методу та аналітико-синтетичного.

Практичні заняття передбачають усні доповіді здобувачів, бесіду, при аналізі наочного матеріалу використовуються пояснювальний та репродуктивний методи, а при проведенні досліджень в природі, виконанні розрахунки та моделювання процесів.

Методи контролю

Поточний контроль – доповіді на семінарських заняттях, опитування, виконання самостійних завдань проблемно-творчого характеру.

Модульний контроль – виконання тестових завдань та усне опитування.

Підсумковий контроль – підсумковий письмовий тест (I-й семестр залік, II-й – екзамен)

Розподіл балів з дисципліни (I семестр форма контролю – залік)

Поточне оцінювання семінарських, практичних, лабораторних занять, підсумкового контролю за змістовою частиною (бали)							Підсумкова оцінка
Змістова частина №1			Змістова частина № 2		Змістова частина № 3		
T1	T2	ПК ЗЧ 1	T3	ПК ЗЧ 2	T4	ПК ЗЧ 3	
14	14	15	14	14	14	15	100

(II семестр форма контролю – екзамен)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)								Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина № 4				Змістова частина № 5			Змістова частина №6		
T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
4	4	4	8	4	4	8	6		

13. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	не зараховано
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

Критерії оцінювання знань за оціночними балами:

1. Відвідування лекцій, практичних занять, пропуски занять – “1 бал” визначається певна кількість балів.

2. **«Термінологічний» диктант** - бали за:

«5 балів» - відповідь повна, правильна, логічна;

«4 бали» - відповідь неповна, описова, не структурована;

«3 бали» - відповідь містить загальне уявлення про зміст запитання, але з помилками;

«2 бали» - відповідь неповна, з помилками;

«0 балів» - відповіді немає або вона неправильна.

3. **Перевірка готовності до виконання лабораторної роботи:**

«5 балів» за одну лабораторну роботу – опрацювання літературних джерел, теоретичного матеріалу; підготовка матеріалів та обладнання. Якісне виконання лабораторної роботи та захист результатів лабораторної роботи:

«4 бали» за одну лабораторну роботу - за правильне і якісне виконання всіх етапів роботи;

«3 бали» - здобувач дає неповні відповіді, для виконання лабораторної роботи не вкладається у відведений час.

«0» - здобувач не готовий до виконання лабораторної роботи.

4. **Змістовний модуль (усний):**

«10-8 балів» - відповідь глибока, повна, аргументована, свідчить про наявність власних суджень, оцінок, явищ і фактів, виявляє творчі здібності, вміння ставити проблему і пропонувати її вирішення.

«7-5 бали» - відповідь правильна, логічна, повна, глибока, містить порівняння, аналіз, узагальнення, висновки.

«4-3 бали» - відповідь неповна, без пояснень явищ, законів.

«2 бали» - відповідь неповна, не структурована, описова.

«1 бал» - відповідь містить загальні уявлення про зміст запитання.

«0» - відповідь відсутня або неправильна.

5. Підготовка до виконання практичної роботи:

«5» - за своєчасне, правильне, поетапно виконане практичне завдання, точно обґрунтовані висновки.

«4 бали» - за правильне і якісне виконання всіх етапів роботи;

«3 бали» - здобувач дає неповні відповіді, для виконання практичної роботи не вкладається у відведений час.

«0» - здобувач не готовий до виконання практичної роботи.

6. Тестування:

«5 балів - 100% відповіді правильні;

«4 бали - 80% відповіді правильні, з деякими неточностями;

«3 бали» - 60 % відповідей правильні, інші - по 40 %, з неточностями;

«2 бали» - 20% правильних відповідей і 80% - неправильних;

«0» - жодної правильної відповіді.

6. Контрольна робота:

«7-5» - Здобувач виявляє глибокі знання з дисципліни, логічно, усвідомлено відтворює навчальний матеріал у межах програми, самостійно аналізує та розкриває закономірності живої природи, оцінює явища, закони, справляється з додатковими запитаннями.

«4» - Здобувач правильно відповідає на поставлені запитання, виконує вправи і розв'язує задачі.

«3» - Здобувач дає лише означення окремих понять, характеризує загальні ознаки об'єктів, не виконує простих типових вправ.

«2» - Здобувач не відтворює навчальний матеріал, фрагментарне характеризує окремі об'єкти, не виконує простих типових вправ.

«0» - Здобувач не може розпізнавати і дати назву окремих об'єктів, не виконує простих типових вправ.

Методичне забезпечення

Папка з навчально-методичним комплексом, програмою, конспектом лекцій та зошитом для лабораторно-практичних занять, мультимедійні презентації та наукова і навчальна література з дисципліни.

Бойко Т.О., Лавриш В.Ю., Котовська Ю.С. Методичні рекомендації щодо проведення лабораторних та практичних занять з дисципліни «Озеленення населених місць» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальностей 205 Лісове господарство та 206 Садово-паркове господарство. Херсон: РВВ ХДАЕУ, 2021. 88 с.

Рекомендована література**Базова**

1. Білоус В.І. Декоративне садівництво. Умань, 2005. 296 с.
2. Благоустрій міст та населених пунктів: інформаційно-аналітичний збірник. / упоряд. С. В. Коваленко. К.: Мін-во будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України, 2006. 80
3. Кучерявий В.П., Кучерявий В.С. Озеленення населених місць: підручн. для здобувачів вищих навчальних закладів. Львів. Вид-во «Новий світ – 2020». 2019. 666 с.
4. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць: підручн. Львів : Світ, 2005. 456 с.
5. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура: підручн. Львів: «Новий Світ-2000», 2018. 521 с.
6. Кучерявий В.П. Історія ландшафтної архітектури: підручн. – Львів: «Новий Світ-2000», 2018. 702 с.
7. Клименко Ю.О., Кузнецов С.І., Черняк В.М. Старовинні парки України загальнодержавного значення. Довідник. Тернопіль, 1996.
8. Лаптев А.А., Глазачев Б.А., Маяк А.С. Справочник работника зеленого строительства. «Будівельник», К., 1984. 152 с.
9. Рубцов Л.И., Лаптев А.А. Справочник по зеленому строительству. К.: Будівельник, 1971.
10. Сапелин А.Ю. Стиль и композиция вашего сада. Уроки садового дизайна. М.: изд-во «Фитон +», 2010. 80 с.
11. Екологія: озеленення навчального середовища / [С.В. Совгіра, Г.Є. Гончаренко, Л.М. Містрюкова, Т.М. Гензьора]. К.: Наук, світ., 2010. 210 с.
12. Boult E., Sullivan Ch. Illustrated History Of Landscape Design. Willey. 2010. 260 p.
13. Hobhouse P. The Story of Gardening Hardcover – Illustrated, August 25, 2020. 512 p.
14. Stein A. The Conservatory: Gardens Under Glass Hardcover – October 27, 2020. 251 p.

Додаткова література

1. Багацька О. М. Рекомендації щодо використання культивованих дерев'янистих ліан у вертикальному озелененні м. Києва. К.: Видачничий центр НУБіП України, 2008. 50 с.
2. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Використання зонування в ландшафтному дизайні III-тя Міжнародна науково-практична конференція “Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку” 22-23 жовтня 2020 року м. Херсон, Україна. Херсон, 2020. С.479-481
3. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Ботанічна характеристика та агробіологічні особливості ехінацеї пурпурової в контексті використання виду для міського

озеленення в умовах Південного Степу України (оглядова) Зрошуване землеробство: міжвідомчий тематичний науковий збірник. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. Випуск 73

4. Дементьєва О.І., Бойко Т.О., Омелянова В.Ю. Особливості озеленення об'єктів спеціального призначення на прикладі меморіального комплексу загиблим воїнам // Таврійський науковий вісник. – Вип. 106 – Херсон, 2019. – С. 262-266

5. Дементьєва О.І., Омелянова В.Ю. Проект озеленення та благоустрою меморіального комплексу воїнам АТО м. Херсона // Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку: зб. тез Міжнар. наук.-практ. конференції (Херсон, 25–26 жовтня, 2018 року). С. 87– 91.

6. Бойко Т.О., Дементьєва О.І., Омелянова В.Ю. Особливості озеленення територій загального користування міста Херсона: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. / «Роль наук про землю в народному господарстві: стан і перспективи» (присвячена Всесвітньому Дню Землі), (Херсон, 20 березн. 2019 р.). Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. С. 29–32.

7. Дементьєва О.І., Омелянова В.Ю. Асортимент рослин для озеленення меморіального комплексу // Науково-практична конференція викладачів, молодих вчених та здобувачів (Херсон, травень 2018). С. 88–90.

8. Омелянова В. Ю. Перспективи застосування соняшника багатоквіткового/*Helianthus multiflorous* / в озелененні та ландшафтному дизайні на півдні України. Сучасна наука: стан та перспективи розвитку у сільському господарстві програма II Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених з нагоди Міжнародного дня науки та Дня працівника сільського господарства Херсон – 2020 : ДВНЗ «ХДАУ», 2020.

9. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Особливості озеленення офісних приміщень Матеріали II-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Наукові читання імені В.М. Виноградова».

10. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Використання реліктових рослин для озеленення Матеріали II ої Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Наукові читання імені В.М. Виноградова».

Інформаційні ресурси

<https://ips.ligazakon.net/document/TM030425>

<https://landshaft.org.ua/>

http://www.remontpozitif.ru/publ/idei_dlja_sada_i_dachi/vertikalnoe_ozelenenie_fasadov/66-1-0-593_3

<http://www.domik.net/novosti/dnepropetrovsk-ukraincevzaseljat-v-nory-n99713.html>

http://archi.ru/foreign/guide/object_current.html?oid=3898&fl=2&sl=3

<http://www.zagranhouse.ru/article/2009/07/22/7/>

http://green-life.ru/ozelen_krysh.html